

Los Somatenes

DIARI CATALANISTA D'AVISOS Y NOTICIAS

REUS, Dimars 12 d' Agost de 1902.

ANY XVII NUM. 4354

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
 En provincies, trimestre. 4-
 Extranjer y Ultramar. 8-
 Anuncis, a preus convencional

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
 A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flors.
 No's retornan los originals encara que no's publiquin.

TRIPLE AYGUA NAF SERRA

Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

(Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronger agre.

FARMACIA SERRA. DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

GRAN HOTEL-RESTAURANT SUIS

DE PERE DOMENECH ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS
 Especialitat en altars, capells, templetes, columnes, rellinators, adorns y d'altres obres d'arquitectura y decoració per a iglésias, etc.
 Llançades de fusta y cartó, pedra de totes mides y models.

MR. PAUL FARRÉNY
 ex-majordom de varis grans hotels de França
 Aquest Hotel, completament reformat, reuneix tota comoditat coneguda fins lo dia. Tindrà: electricitat; Perruquer a casa; Intèrpretes; Cartes de bany; Corres a la cambra; y vapors; Saó de la tura y pian; Teléfono 1974; Coartos de dutxes; Excelent cuina; E-p i y Francesa a carterch d'un dels millors chefs de la Capital.
 PLASSA DEL ANGEL, 10.-BARCELONA
 Segursals: a Taragona; Honda de Madrid; y a Girona; Hotel Peninsular.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA IL·LEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Hav-ntse presentat a la meya clínica la Srta. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruacion, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca «SALUD», y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobra appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
 Dr. Letamendi.
 Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrofula crónica. Cansat d'asar sens cap resultat quantas emplions y reconstituyens se preconitzan para aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lofiniz, Catedratic de Barcelona.
 Exigeixis lo il·legitim Aixarop Climent SALUD, única aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig, s' en expén altre del mateix nom.

AMARCH LOT TÓNICH

APERTIU CORROBORANT FEBRÍFUGO
 THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA
 L'us d'aquest TÓNICH ej-receix una acció estimulante sobre l'aparat gastro-intestinal, augmenta l'apetit y facilita la digestió. La nausea, y vomit, los vahidos, lo mareig paran casi semp e prenent una ó dos copias d'aquest tónich. En las localitats pantanosas, ahont existeix lo pauidis, me, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l'han indicat y seguixen indicantlo com medi eficaz para precaveres de las calenturas.
 Pendre una ó dugas copetas d'aquest tónich a diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.
 Se pren ab aygua, sífo ó pur: avans de menjar com aperitiv; després com digestiv.
 AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C.—Carrer Monterols número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
 Superiors a 20 y 25 pessetas lo sach de 70 kilos
 Especial per a vinyas a 18 ptes.
 Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que prohibos guanos dels senyors
 MASSÓ Y FERRANDO
 REUS

DESDE MADRID

(De nostre redactor corresposal.)
 Silvela locutus est.—Demana l'absoluta.
 Ha parlat en Silvela, y qué bé qu'ha parlat! Li giet sas declaracions de El Diario de la Coruña m'ha semblat tornar a sentir aquella música inspirada y suggestiva que are fa quatre anys y mesos enganava an en Durán y Bas y a molts altres catalans, entre ells a mi, que creyam noament lo de las esposas.
 Fluctuat nec mergitur. deu dir desde Pantirosa lo perfeccionador de los arts del gran Romero. Bé n'ha escrit de pensaments contradictoris, bé n'ha dat de desengany a pay, y ha cailat y s'ha crenhat de brassos cuan convenia enrahonar y parlar molt alt. Véginlo, empró, garbós y xarramech, montar a la càtedra altre cop, adoptar actitons solemnes, repetir obrint molt la boca veritats que no ignora cap treballador a las nostras fabricas, y disposantse a jugar de non ab l'esdevenidor d'Espanya.
 Ell que cuan passá per el ministeri de Marina, reduhi la de guerra a li última expressió, assegura syny molt formalment que es precis vigorisarls. Ell que recomatá li aliansa ab França, en escrits que ha reproduhit la prempsa xirongera, y digné després, qu'alló sols era indicacions para una orientació, torna a eiliar contra l'islamant d'Espanya. Ell, que seguí com los altres, la corrent, mas ó

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL
 MONTEROLS 40 REUS
 Novetats en corbaterias, generos de punt, roba blanca para senyora, botons y botoneduras para camisas, paraiguas, ombrellinas, bastons, perfacs, cir y rrreras, rrreras, tergeters, modelers, boquillas y elastichs. Agullas para corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, coils y punys.

menys espontànea, que 'ns arrossegà als peus dels Estats Units, sense gosar oposarshi, mostra l'impopularitat com necessaria condició de tot govern fort y serio que vulga regenerar la patria.

Després de recular, francament ó hipòcritament, davant de sas afirmacions mes rotundas y claras, torna a apilotarne d'altres tan claras y tan rotundas per riuresen altra volta quan sia a las alturas del poder.

¿Qui hi pot tenir confiança en la formalitat d'un home qu'ha deixat petita l'informalitat d'en Sagasta; d'un home que, després de dictar campanyas á periodistas de provincias los hi ha dit davant meu que ni l'gust tenia de coneixels? ¿Qu'ha posat als nuvols lo seu Dato per las lleys obreras, y ha dit després, poch mes ó menys, qu' es lo Mauser lo gran solucionador de las cuestiones sociales?

El Diario de la Coruña pot estar ben joyós de comensar sa vida ab las ciselladas frases del gran artista de... las equivocacions y retiradas estratègicas, y l'ex-amich d'en Polavieja pot seguir burlantse d'aquest poble desgraciat, si, després de fustejarne com fa l'inmemorial apatia, torna a aguantarlo en lo lloch desd'hont las burlas fan desastrosos efectes y las equivocacions causan victimas á mils.

Aqueix home funest, Maquiaveio petit d'una política lilipntiense, acabarà d'enfonzar la nació que li serveix de joguina, si no li deturan los passos aquells qu'enganyà y trahí quan predicava regionalisme en documents ministerials, y als quals se prepara ja pera tornar á trahir y enganyar ab la rialleta diabòlica de sempre.

Sa voluntat dèbil, fluctuant, indecisa sola en una cosa es ferma, incommovible; en la set de manar. Lo darrer article del programista de Badajoz se'm figura lo trucar d'un impacient a las portas de Palau pera que li dongan la vacant que deixarà aviat l'altre malmenador dels nostres interessos.

Sort serà qui no senti aquest truch, y mal patriici l'qui's fie de las parayas del qui truca. ¿Voldrà Espanya «asportar» encara á aqueix home que no «asportava» á un altre, dotat del «caràcter» qu'ell no té?

En Sagasta, al enterarse de las declaraciones, ó diguim com vulgan, d'en Silvela's ha sentit unanyol espanyolissim, y ha protes. L'atò que 'n poble sia «pàth», com diu lo tranzunt de Panticosa. Es á dir, ha contradiu una de las pocas cosas en que en Silvela té raho; perque ¿reu lo senyor Sagasta que fa temps se cantaria gall ni gallina d'ell y l'altre si no fos veritat «l'ò de l'apatia»?

De tota manera, l'actual President del Consell de ministres (panistres los hi diu un amich meu de montanya, que sempre esta de bon humor), adue contant ab que l'seu rival ho farà molt malament, està resolt á deixarli franca la plassa d'arreglador del regne. Si, no hi ha hagut cap terratrèmol, surt y's pon lo sol com de costum, pero don Práxedes, l'idol de gayrebé mitj sigle de tans y tans ciutadans, està cansat y vol retirarse de la vida pública. Aixís ho ha dit á un redactor de El Imparcial. No negaré que molts ho dubtan, malgrat lo serio de las paraulas en que l'matador de las regions manifesta l'seu pensar, paraulas qu'han de ser històricas y que no'm sento ab valor de deixar sense traduhir; perque son textuals, entenguimho bé, textuals las que segueixen.

«Estich cansat—va dir lo quefè del govern—y crech qu'ha arribat l' hora de descansar. Jo he salvat la regenisa en dias tristissims, quan sobre l'pays s'aplovavan perills y negruras. Jo he mantingut la pau interior durant un llarch període de temps. Jo he vist l'«anba ditzosa d'aquest nouregnat, que comensa ab un monarca inteligent y bo á qui la nació reb ab entusiasme y victoreja ab amor. Ja es, donchs, hora de que reculli l'fruyt de mos travalls, descansant de la ruda tasca. Crech que ma missió está terminada.»

Y que'n som de llany d'aquell 1868 y d'aquella Gloriosa! ¡El home més liberal dels

liberals d'Espanya, al despedirse de la política activa no té una sola paraula que recordi sos serveys á la llibertat davant prop de mitj sigle d'intervenir en la marxa dels negocis públihs y alega, com á honrós motiu de satisfacció personal... la fidelitat á la familia que la «Septemtrina», mare de don Práxedes tractá com tothom sabí. Perdoneume, llegidors, qu'abuse del llatí, pero més no puch ferhi, á la memoria'm ve'l quantum mutatur ab illo dels classichs de l'antiga Roma.

Veritat es qu' es aixó ningú ha posat esment. L'anunci de la retirada sagastina que, com he dit, no ha trastornat las lleys de l'univers, ha connegut fins las més fondas fibras dels qui resan parenostres á n'en Canalejas, á n'en Weyler ó á don Segís, y tot ha sigut aquestos dias corredissas per enterarse dels graus de certesa de las afirmacions de El Imparcial. ¿Qui hereterá al Vell Pastor? ¿Cuants partits sortiran del partit qu'ell amorosament capitaneija? ¿Hi haurá concentració?

Aixó es lo que preocupa als capistosos de la política d'aquí. Lo demès, lo qu' interessa als espanyols, queda á recó pera que 'ls espanyols hi digan lo que vulgan. Avuy per avuy, lo reporter de El Imparcial es, després d'en Sagasta, l'home de la moda.

¡Tableau!—Encara es molla la tinta del paragraf darrer quan me portan lo diari d'avuy, y en ell lleigeixo que no hi ha tal cosa, qu' en Sagasta no's retira y que «el periódico de mayor circulación no enviará may més cap redactor á visitar lo domicili del quefè liberal... ¡Oh!!

B. SANTOS.

7 Agost.

REVISTA DE MERCAT

Casi absorveix per complert l'atenció de nostre comers la puja de la vellana de la provera cullita, sent molts los propietaris qu' abans de recullirla ya l'han ajustada. N' obstant, no es unánime al parer de nostres comerciants sobre aquet punt y alguns n'hi ha que s'oposan á que seguixin aquets preus.

Los preus dels cereals apenas han sofert alteració als mercats d'Europa; en tots domina la calma y en tots s'está á l'espectativa de la cullita que s'está recullint.

Lo més notable en l'última setmana es la baixa dels blats als Estats Units á causa dels temporals y la por de que las cullitas siguin menos bonas de lo que s'havia calculat. Aquet cass' explica per las excelents cullitas d'Espanya han convensut als yanquis de que l'exportació serà escasa.

A Castilla segueix fentse la recolecció. Los resultats obtinguts satisfán als agricultors los que per regla general tindrán més bona cullita que l'any anterior.

Los olis continúan poch més ó menos com indicavam l'anterior revista sense que l'especte de la próxima cullita determini un retroces en los preu, abans al contrari, está experimentant aquet article oscilacions degut á l'augment de la demanda que s'observa en los mercats cobrantse actualment los preus fermes y ab tendència á l'alsa.

En lo celebrat ahir en aquesta ciutat varen regir los següents preus:

Atmetlla.—Molla ab crosta de 47 á 48 pessetas sach de 50'400 kilos. Esperansa en grá á 19 duros quintá, llargueta á 21 y comuna á 17 y 1/2 duros quintá.

Anisats.—De vi concentrat 19 1/2° á 47 duros la bota de 480 litros. Sencill de 17 1/2° á 47 duros. De vi corrents 17 1/2° á 45 duros bota.

Canya.—San Rafel de 19° bota de 480 litros á 52 duros ab casco, de 18° á 49 1/2 duros.

Esperits.—Destilat de vi á 92 duros los 68 cortés de 35°, refinats de 24 y 1/2° á 60 duros carga.

Brisas.—A 84 duros jeresana de 35°; refinats de 24 1/2° á 15 duros la carga.

Rectificats y filtrats d'aquesta ciutat. Seleccionats de 39 á 40° de 112 á 115 duros los 500 litros segons marcas. Valencians á 95, aragonesos á 94 sens casco.

Blats.—Urgell y Aragó de 17 á 19 pessetas cortera segons classes. Rus á 18 pessetas los 55 kilos. Del pais de 13 á 14 pessetas cortera.

Vins.—Negres de Tarragona y Valls, de 5 y 1/2 á 6 rals lo grau y carga. Verges rosats de 5 á 7 rals grau y carga segons classes. Priorats superiors de 30 á 37 pessetas carga segons graduació.

Blanchs: de 10 á 15° de 6 á 7 rals lo grau y carga. Ensofrat de 5 á 6.

Mistelas.—Blanca: de 8 á 10° dols y 14° forsa de 35 á 40 pessetas la carga de 121'60 litros. Negra: de 11 á 12° dols y 14° forsa de 40 á 45 pessetas carga.

Moresch.—Blanch á 13 pessetas cortera, groch de 13 á 14.

Patatas.—De 3 á 4 pessetas quintá.

Ordi.—De 6 y 1/2 á 8 pessetas cortera l'nou, vell de 8 á 8'50 p. ssetas cortera.

Olis.—Del camp, de 15 á 17 1/2 rals cortá. Urgell de 14 á 14 y 1/2. Andalusos de 13 y 1/4 á 13 y 1/2.

Garrofas.—De 33 á 34 rals quintá.

“LLIGA CATALANISTA”

AVIS

L'exposició de tarjetas postals organizada per aquesta “Lliga” se podrá visitar tots los dias de dotze á una del mitjdia y de vuit á deu del vespre.

Reus 25 de Juliol de 1902.—P. A. de C. D. Lo Secretari, Adren Anguera.

Secció Religiosa

Parroquia de Sant Joan Baptista

Avuy, festa de Santa Clara, á la Iglesia de las Religiosas de la Divina Providencia se farán las festas següents:

Pel mati á dos quarts de deu exposició de S. D. M., hi haurá ofici solemne ab sermó que está á carrech del Rv. P. Pascual Otero, relligiós franciscá del Convent de Montblanch. Per la tarde també ab exposició de S. D. M. cantarán las religiosas un solemne trisagi, á dos quarts de set seguirá la reserva y ls goigs de la Santa.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 11 d'Agost 1902.

Naixements

Alfons Clemente Garcia, de Eduard y Isabel.—Francisco Carreras Sena, de Lluís y Josepha.

Matrimonis

Francisco Santacana, ab Josepha Basora.

Defuncions

Marcela Sagrañes Marca, 26 anys, Sant Joseph nova 4.

A NOSTRES SUSCRIPTORS

Tots aquells de nostres suscriptors que en aquesta estació vajan á estiuhejar á fora y desitjin rebre Lo SOMA'TENT en lo punt hont se trobin, se servirán deixar los seus senyas en nostra Administració.

Calendari catalá

Sant d'avuy.—Sta. Clara

Sant de demá.—S. Hipólit

Surt lo SOL á las 5 h. y 5 m. y's pon á las 7 h. 4 m.; surt la LLUNA á las 2 h. 0 m. y's pon á las 11 h. 59 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dime-

nes, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 11 d'Agost de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Horas d'observació	Baròmetre aneroid	Grav humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estad del Cel
9	755	48			Ras
15	755	41		11	Ras

Horas d'observació	TEMPERATURAS			NUVOLS	
	Máxim.	Mínim.	Ter. dp.	Direcció	Clasé
9	Sol 35	15	23	0	0'0
15	Som 31		31	0	0'0

CRONICA

Lo periodich Las Circunstancias, Republicano gubernamental, quin director y redactor cobra 12,000 RALS del presupuesto municipal y otras propinas, publica en son número del dissapte prop passat lo següent que retellem com á prova de son fals republicanisme, de sa hipocresia y otras taras que tothom li coneix.

En un solt de propaganda de una revista madrilenya diu:

“...información completissima del viaje del Rey por Asturias (25 fotografías).”

¡Hay que comprarlo señores, que Las Circunstancias lo recomienda.

Y mes avall, al mateix solt, se hi lleigeix: “La coronación del rey de Inglaterra (magnífico grabado á página);... Santos que están de moda (Imágenes de culto reciente).”

Al arribar aquí no sabem si se hi haurán tret lo barret (barret, si, senyors; perque de gorra no'n gastan en las horas de la feyna) y després de treurershi l'barret si hi haurán fet reverencia y tot.

Volguent fugir la vista del lloch delator del republicanisme possibilero, ensopego ab una “Sección Religiosa.”

Y quan ja 'ns creyam haver acabat ab tot lo diari y no hi trobavam cap humiliació, (encara que'l nom siga un altre, que ja desencia 'ns priva d'escriure) llegim en una resenya sobre 'ls pantanos de Riudecanyas.

«Faltaríamos á uno de nuestros sacratísimos deberes si no anticipáramos su entusiasta aplauso á nuestros particulares y estimados amigos, el Excm. Sr. D. Félix Suarez Inclán, Ministro de Agricultura...»

Ja recordarán los lectores que 'ns segneixen llegint á abdos diaris, que fa tres dias ó quatre Las Circunstancias nos tiraba en cara que haviam sopat en una taula hont també menjava lo citat Ministre, aquest y nosaltres convidats per la ciutat de Reus, almenys aixís se feu corre, y l'seure á tal taula, pera Las Circunstancias era una falta de las mes grossas, una falta que no feya liberal, ni regionalista etz. etz.

Donchs, be; nosaltres, pel sol fet de sentarnos en aquella taula eram uns renegats, ab tot y no haver sigut may amichs d'en Suarez; en cambi Las Circunstancias, felicita al tal Ministre de la Corona, l'aplaudeix entussiasmat y's donan pisto anomenantlo «estimado amigo» á tot un conseller del Rey.

Tot aixé per 12,000 rals al any ja's pot dir, ni que se siga republicà... de dos caras.

Si algú no coneixia als hipocritas de Las Circunstancias, que 'ls judici.

A las sis de la tarde del prop passat diumenge alarmá als vehins del Camí de Tarragona, los tochs de campana que's donavan demanant auxili, desde'l convent de monjas de l'ensenyansa que hi ha situat en la nomenada carretera.

Ignorant la causa que podia motivar aque- lle alarma, nos presentarem al lloch hont se reclamava lo socors, poguentos enterar de que en la part alta del edifici convent, hont las monjas hi tenen articles combustibles, s' havia descobert un incendi que havia pres en la palla y algunas feixinas y quinas flamas amenassaban cremarho tot a no haver sigut lo prompte auxili que presta 'l vehinat a las nomenadas morjas que treballaban com veritables heroínas entremitj del fum asfixiant que s' havia acumulat en l' esgorja, hont s' havia conseguit localisar lo foch, que durá una hora proxísimament.

Al lloch del sinistre se hi portá també la bomba d' incendis del Municipi, pero no hi hagué necessitat d' utilitzarla, donchs ja lo foch estava gayrebé del tot extingit cuan hi arribá aquell aparat.

Se considera que l' incendi fou casual. Los perjudicis causats no son de gran im- portancia.

Esperant la resolució que pugui donar la primera autoritat de la provincia a las infrac- cions de la Lley Municipal, que li tenim de- nunciadas, fem un paréntesis a la publicació de las mateixas, prometent repetirlas en altra forma segons lo resultat que tingan aquestas.

SUSCRIPCIÓ a plumas d' aygua de l' Empresa concessionaria para l' abas- teixament d' ayguas potables de Reus.

Francisco de A. Pla 2 plumas; Tito Clivi- llés 1 1/2; Joan Forcades 1 1/2; Joseph Solé 1 1/2; Sindicis forn carrer Sant Jaume 1 1/2; Antón Plana 2; Miquel Martí 1 1/2; Joan Baptista Salvat 1 1/2; Miquel Font 1 y 1/2; Joseph Pu- jol 1 1/2; Salvador Ferré 1; Francisco Boada 1 1/2; Sebastiá Marimón 1 1/2; A. Grau 1 1/2; Sal- vador Folch 1 1/2; Miquel Bernosell 1 1/2; Edoard Martorell 1; Joseph M. Bartomen 2; Casimir de Dalmau 1 1/2; Laureano Figueró- la 1 1/2.

Ha sigut denunciat lo número corresponent a la edició del diumenge de nostre confrare **La Renaixensa**.

Creiem que la causa de la denuncia obéix a una atinada observació que f-ya sobre la bandera de Catalunya, la d' Espanya y l' penó morat de Castilla.

Sentim l' ensenyada de nostre confrare, desitjantli que 'n surtien be.

Enahir fou descubert un diposit clandestí de farinas y grans situat en la carretera camí d' Alcolea, a extramurs de la ciutat.

Los dependents del resguard de consums decomisaren ahir vint cargas de ví introduhit fraudulentament.

Durant lo mati y nit d' ahir regná un ayret fresch y gens molest que 'ns feu passar quel- com la pesada xafagor que en aquesta estació 'ns aclapara.

Nostre confrare **La Veu de Catalunya** pu- blicá en sa edició de diumenge un número de sis planas ab un article ocupantse de 'la nos- tra campanya contra las immoralitats municipals y dedicant bon espay a la construcció del Manicomí, 'l Institut Pere Mata' d' aque- sta ciutat.

Es un número recomanable.

Ahir arribaren a n' aquesta ciutat desde Barcelona, dos conductoras carregadas de mobles.

Diumenge al vespre s' entengueren per primera vegada los archs voltaichs col·locats novament a la Plassa de Prim sobre eleva- yadas pilastras de ferro.

La llum que projectavan era prou intensa quedant ab las de gas y electrica espléndida- ment il·luminat aquell concorregut lloch.

Visca 'l rumbo, ciutadans. L' erari municipal pot estar debilitat, pero a fer lo rich ningú 'ls guanya a nostres edils cuan aixis los hi convé.

Per consums se recandaren en lo dia d' ahir pessetas 925'58.

VOLGUER ES POGUER
Y 'l que vulgui se pot curar pagant després de curat. Curació de cualsevulga mal venéreo ó sifilitich. Pera detalls lleigeixis a la quarta plana. "Milagrosos. Confites Inyección anti- venéreo y Roob anti-sifilitico COSTANZI"

D. MANEL DE PENARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la
Rambla de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS
en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindi- cal del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dñ		34'05	
" 60 "			
" 8 dñ			
" vista.		34'45	
Paris 90 dñ			
" 8 dñ.			
" vista.		36'60	37
Marsella 90 dñ.			
" 8 dñ.			
" vista.			
Perpignan 90 dñ.			
" 8 dñ.			
" vista.			
Hamburgo 90 dñ.			
" 8 dñ.			

Valors locals.

	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.		600	
Industrial Farinera.		650	
Banch de Reus de Des- comptes y Prestams.	715		
Manufacturera de Co- tons.		130	
C. Reusense de Tran- vias.		30	
C. Reusense de Tran- vias privilegiadas 5 per 100.		500	
Electra Reusense.		470	
Manicomí de Reus.			

J. MARSANS ROF Y FILLS
REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Agna, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d' ahir

	Anterior	72'27	BARCELONA
Amortisable 5 p 8	93'90	Francs	37'15
Colonial		Lliuras	34'55
Mercantil			MADRID
Norts	52	Interior	72'35
Alicants	80'56	Francs	36'90
Orenses	28'90	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	57'65	Exterior	80'90
Id. Almansa 5 0/10		Norts	179
Id. Id. sayg		Alicants	279

Descomp'e de cupons.—Anticipo per titols. Compra y venta al contat y a plassas de tota classe de valors espanyols ó extran- gers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels titols amortisables y favorecent en los sorteixos ab primerer.—Sus- cripció a todas las emisiones é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interes.—Compra de mo- nedas d' or y bitllets de tots los països.—Gi- ros sobre las principals plassas.—Operacions de Borsa.

BOLSI DE REUS
Carrer Monterols, 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	72'27	Cubas del 68	
Colonial		Cubas del 90	
Orenses	28'85	Amortisable	93'90
Norts	52	Ob. 5 p 6 Almansa	102'28

Alicants	80'65	Id. 3 p 6	Fransas	57'87
Vitalici V.		Id. 3 p 6	Orense	48'62
PARIS		MADRID		
Exterior		Interior	72'35	
Paris	37'15	Londres	34'55	
TELEGRAMA DE PARIS				
Exterior.				
Portugués.				
Rio Tinto.				
Norts.				
Alicants.				

Se reben ordres pera operacions de Borsa. Compra y venta al contat de tota classe de va- lors cotisables de Borsa. Descompte de cu- pons y compra de monedas de tots los paï- sos.

ANUNCIS PARTICULARS

CLÍNICA DE MASSATJE

DE **P. DURÁN, METJE-CIRUJIA**
Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s' obte- nen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lum- bago (luminat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vito), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esen- cial, Palpitacions, Dispepsias, Astringens de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

AVIS

La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir a sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, a més de cotxes para 'l servey a las esta- cions y a domicili, luxosos y cómodos landaus, faetons, carretelas y berlinas para casaments, bateijos y enterres, als preus corrents en aquesta plassa.

També lloga llegeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvhins y als ma- sos.

Gabinet d' enfermetats dels ulls

DE **EDUARD TELLO**
Metje Oculista

Exinterr, per oposició, de la Facultat de Medicina.—Ajudant de l' oculista Dr. Rios.

Horas de consulta: de 11 a 1 y de 4 a 6.
De franch als pobres

CONDE DE RIUS, 11, PRINCIPAL TARRAGONA

CLÍNICA DENTAL
de Don Fulgenci Agustí Aleu

Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Ma- drid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions sens dolor. Orifica- cions, empastes y tota classe de obturacions. Construcció de dents, dentaduras y apar- atos de totas classes y emple de tots los apa- terichs avuy coneguts.

Reb a Reus tots los dillans y divendres de 9 matí a 5 de la tarde. A Tarragona tots los dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

LLET PURA DE VACA
VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLO

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA
DE **D. ANTON BARDOY**
HABITACIONS Y SERVEXS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

Secció literaria

COQUETERIA

Cominava abtret, un dia per un carrer dels mes céntrichs de Barcelona, quan de sobte vaig plantarme devant d' un aparador d' una pasteleria ben plena de dolssos, guaya- bas, pastels, fiambres y altras lleminaduras que atreyan las miradas ab son aspecte y de- licada presentació; y vaig aturarme allí, per- que hi havia una noyeta d' uns treze anys, espellifada, vestida ab ruba que no era seva y demostrant ab son exterior la figura d' aquets aucells que no tenen niu y no disposan de més abrich que 'la amorosos petons del sol, caricias que venen a suplir las de la ma- re.

Al principi me cregué que la pobreta con- templaava ab enveja tot aquell bé de Déu de menjar que potser desitjaba y que no li per- metian alcansar sos modestos recursos; y la vaig compadir interiorment mirantmela ab carinyo y simpatia.

Mes de prompte vegé que s' arreglava un manyoch de cabells que li llisava mandrosa- ment damunt son front de rosa y que contem- plava embadalida sa esbelta figura reflectada en l' ample mirall de l' aparador.

Una rialla va dibuixarse en mos llabis y ella al veure que jo l' observaba tant y l' ha- via sorpresa en aquella improvisada Toilette va esguardarme ab extranyesa y segui carrer amunt, potser fins a trobar un altre aparador lliure de miradas indiscretas.

Alashoras vaig compandre que la ciencia de la dona es la coqueteria, quinas primeras lliçons apren ab molta rapidés y grant la vista al lluny vaig distingir altra vegada aquell aucell sense niu que s' oblidava de la gana devant de las lleminaduras y que sacia- va l' apetit de trobarse guapa, malgrat los pellingos que cubrian son cos de verg-!

F. OLIVES y SIMÓ.

ÉGLOGA

Era de nit. L' alé de primavera,
Se gronxava pels camps y les montanyes;
Y esbandia l' aroma més sincera
La flor, la més gentil de ses companyes.
Cantava 'l cel; cantava la natura

Y cantaven les fonts y els rieróls;
Entre 'ls camps verdejants de la planura
Sonava encar la veu dels floyols.
Balaven els remats, y les granotes
Enlayraven llur cant dintre 'ls estanys,
Y 's movien les forses més ignotes,
Recordant la cargó dels altres anys.
Els arbres se vinclaven sorollosos
Perque 'l vent els donava llurs petons,
Y els nins entre sorólls tan agradosos
Se breçaven curulls de sensacions.
Els pobles del entorn, lliures dormen,
Sentint l' encis d' aquella nit tan bella,
Y les cases grisenques s' esfumien,
Com s' esfumeix al dematí una estrella.

Era de nit. L' alé de primavera,
Se gronxava pels camps y les montanyes,
Y esbandia la aroma més sincera
La flor, la més gentil de ses companyes.

PERE PRAT GABAL-LI
Primavera de 1902.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS
NOU HORARI
LÍNEA DELS DIRECTES
De Reus á Barcelona
 Surtida Correu 8'33 matí; arribada 8'34 matí
 " Exprés 7'05 " " 9'14 "
 " Mixto 8'41 " " 1'03 trde
 " Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 " Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
 " Mixto 7'14 " " 10'19 nit.
De Barcelona á Reus
 Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde
 " Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 " Correu 9'47 " " 1'05 trde
 " Omb's. 12'35 " " 5'32 "
 " Mixto 2'26 trde. " 7'11 "
 " Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus á Saragossa
 Surtida Correu 1'35 trde; arribada 8'35 nit.
 " Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 " Exprés 9'44 nit " 3'01 "
 " Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
 " " 5'32 matí " 8'51 matí
 Dels dos darrers lo primer no mes arriba á Casp y lo segon á Mora.
De Saragossa á Reus
 Surtida Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 " Correu 7' " " 2'06 trde
 " Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
 " Merc. 0'38 matí " 11'27 "
 " " 6'59 trde " 10'15 nit.
 Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.
LÍNEA DEL NORT
De Reus á Lleyda
 Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 " Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 " Merc. 1'45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba á Vi bodí.
De Lleyda á Reus
 Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 " Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 " Merc. 4'05 trde. " 1'39 "
 Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.
De Reus á Tarragona
 Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " " 9'44 " " 10'18 "
 " Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 " Correu 7'17 " " 7'48 "
De Tarragona á Reus
 Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 " Merc. 12'22 trde. " 1' " trde.
 " Mixto 5'08 " " 5'46 "
 " " 8' " " 8'38 nit.
FERRO-CARRIL ECONOMICH
 DE REUS Á SALOU
 Servey de trens que regeix desde 1 dia 6

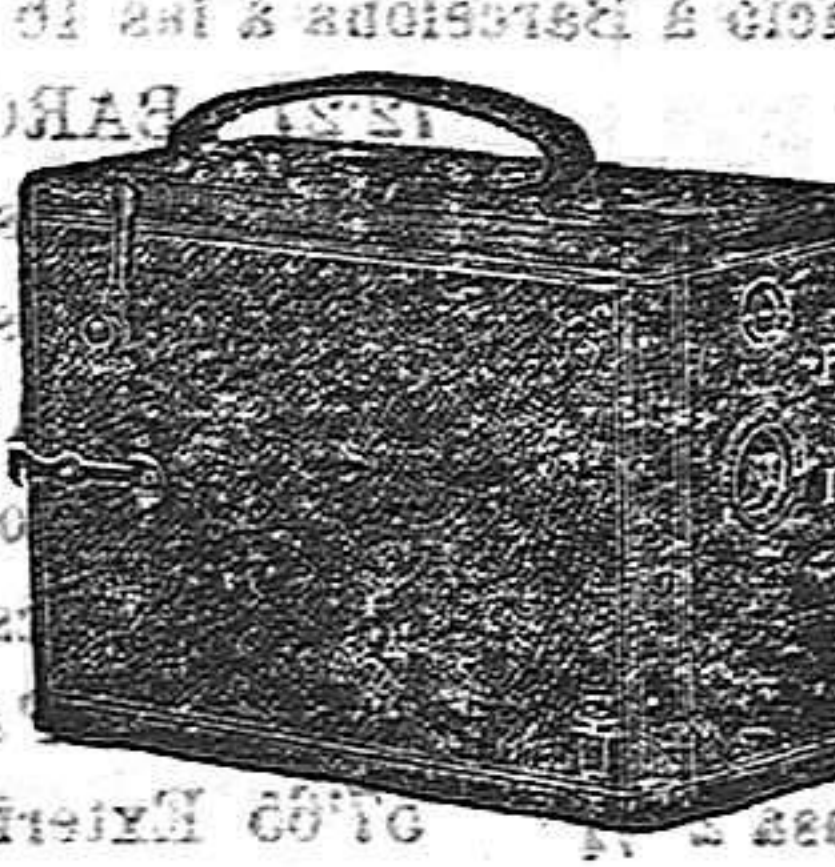
de Juliol de 1902 y notas útils pels viatgers.
Surtidas de Reus: al matí 4'10, 5'45, 7'20, 8'09, 9'10, 10'00, 11'03, 12'35. A la tarde 1'48, 2'47, 3'29, 4'11, 5'53, 6'35, 6'47, 6'59 y 8'39.
Surtidas de Salou: al matí a las 4'56, 6'30, 7'21, 8'10, 9'11, 10'01, 11'04. A la tarde a las 2'48, 3'30, 4'12, 4'54, 5'36, 5'48, 7, 7'40 y 8'30.
 Notas: Tots los trens s'aturan als puestos de costúm menos los que surtan de Reus á la tarde á las 3'25, 4'07, 4'49 y 6'15 y los que surten de Salou á la tarde á las 3'30, 4'12, 4'54 y 6'18. Los que surten de Reus á las 4'10 matí y 6'17 tarde, enllasen á Salou ab los que van de Valencia á Tarragona y los de las 9'10 matí y 2'47 tarde, ab los que s' dirigeixen de Tarragona á Valencia.
 Los que surten de Salou á las 4'56 matí y 7'40 tarde, recullen para Reus los viatgers que venen de Valencia y los de las 2'48 y 4'12, recullen los que venen de Tarragona.

MILAGROSOS CONFITS
 ó injecció antivenérea y roob antisifilítich
COSTANZI
 Mils y mils de celebritats métricas, després d'una llarga experiéncia, s'han convenut y certifiat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dies la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanc de las donas, areuilla, catarro de la "vejiga", escossors pretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments pretrals (estrechez) encar que sigan cónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicació més milagrosa que los CONFITS ó Injeccions Costanzi.
 També s'indica que para curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Lodo y Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que el ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectos que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigué, causan enfermetats no molt fáciles de curar. A Salvat montanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets específichs; per Godi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.
 Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos per als qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.
 A Reus: carrer de D. Antoni Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2, y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.
 Consultas métricas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella
 SERVEYS EL MES DE AGOST DE 1902
LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA
 Sortirà de Barcelona lo 21 de Agost directament para Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés
ALGERIE
 Consignataris á Barcelona, Ripól y Companyia, Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA
 DE TORTOSA
 A CARRECH DE
D. M. ZARAGOZA
 Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens.
BONAS HABITACIONES Y ESMERAT SERVEY

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS
 de grans rendiments para tota classe de industrias, del sistema més perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguretat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.
TRULLAS.—BARCELONA
 Máquina de corrent alternativa para la utilizació d' energia á gran distancia.
 Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

FOTOGRAFOS Y AFICIONATS
 A LA FOTOGRAFIA

 La casa Martra acaba de febrer un nombre sortit dels ultims adelantos en material fotogràfic: Paper Bromidry ab lo que s' obtenen las mellors probas artísticas, tant en brillants com en mate. Máquinas y accesoris desde 12 pessetas per amunt. Productes garantits per ensajarlos la casa abans de ser posats en venda. Ademés hi ha un gran surtit en Máquinas, Cartulinas, Disfumados, Lámparas, Premisas, Cubetas, Tripodes y de tot lo de més concernient al ram fotogràfic. Placas Westondop de Wehner y Lumiere de totas midas. Revelador Martra ab lo qual s' obtenen las negativas ab una claretat de detall admirable per ser sempre de rescen preparació. Viratje fizador Martra, no s' altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També s' preparan banys de viratje ó revelador á gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y á disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.
 No compren sense abans visitar la casa
MARTRA
 GALANAS, 6, DROGUERIA, REUS

ELIXIR VERDI
 THE COSMO S. en C. BARCELONA
 Estómago, Hígado, Gástricas, etc.
 Certificat núm. 9.909
 Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.
 Certifico: Que desde la dos meses vinch formant el Elixir Verdi, hevent obtingut molt favorables resultats, especialmente en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia experimentat digestions difícils, pérdida de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneximents.
 Ab l' ú de tres pofs d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.
 Lo que tinch lo gust de comunicar para satisfacció de vuestos y estimul de los pacientes.
 Joseph Muñoz, metge cirurgía.
 Se ven en todas las farmacias
PREU 2 PESSETAS
 Agent general á Reus, Joseph Martorell,
 S. en C. — Carrer Monterels núm. 30.

ASCENSORS Y MONTACARGAS
GRAN ECONOMIA EN PREUS
 Per catálachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona
Andreu Caizal.—REUS.
LA GRESHAM
 COMPANIA INGLESA
 de seguros contra la vida y de rentas vitalicias
 FUNDADA L'ANY 1848
 Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
 Primas molt moderadas
 La Gresham té constituít lo diposit exigít per las Lleys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats á Espanya.
 Ofina para Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
 Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.
 A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE
 Companyia inglesa
 de segurs contra incendis, explosions y accidents
 Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.
 A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.